

2020-12-03

Miljö- och bygglovsnämnden

Dnr Mbn 2020-709

Redovisning av 2020 års tillsyn på fordonstvättar**Bakgrund**

Som en del av den löpande tillsynen på kommunens miljöfarliga verksamheter har miljö- och bygglovsnämnden utfört tillsyn på verksamheter med fordonstvätt som huvudsaklig inriktning. Inom ramen för projektet har tillsyn gjorts på totalt åtta stycken anläggningar. Majoriteten av de besökta verksamheterna är s.k. U-verksamheter, det vill säga ej anmälningspliktiga verksamheter. För U-verksamheter finns inget lagkrav på att ha ett skriftligt egenkontrollprogram, men man är ändå skyldig att följa de krav som gäller i enlighet med miljöbalken.

Syftet med vår tillsyn är att se till så att verksamheterna ständigt förbättrar sin egenkontroll för att bland annat minska utsläpp av kemikalier, olja och metaller till det kommunala avlopps nätet och efterföljande recipienter, då detta kan medföra skada för både miljön och människors hälsa. Kontroll av utgående avloppsvatten från fordonstvättar utgör därför en central del av tillsynen för att säkerställa så att gällande riktvärden för Järfälla kommun innehålls. Vid tillsynen utförs även kontroll avseende bland annat hantering och förvaring av kemikalier och farligt avfall för att säkerställa så att detta förvaras och omhändertas på rätt sätt. För samtliga verksamheter ska det dessutom finnas rutiner för kontroll och regelbunden skötsel av oljeavskiljaren i enlighet med Svensk standard SS-EN 858.

Resultat

Utifrån de inspektioner som nu utförts har vi kunnat konstatera att sex av de åtta verksamheter som tillsynats inom ramen för projektet har haft en eller ett flertal brister som krävt uppföljning. De vanligast förekommande bristerna som uppmärksammats vid utförda inspektioner har främst handlat om hantering och förvaring av farligt avfall. Det har bland annat rört sig om att anteckningar inte görs över det farliga avfall som uppkommer inom verksamheten eller att behållare för farligt avfall saknat märkning med uppgifter om typ av innehåll. För ett par av verksamheterna har brister noterats kring kemikaliehanteringen, främst att invallning saknats eller varit bristfällig, eller också att säkerhetsdatablad saknats för de faroklassade kemikalier som används inom verksamheten. Vid utförda tillsynsbesök har kontroll även utförts av att befintliga oljeavskiljare har kontrollerats inom utsatt tid samt att de uppfyller gällande krav.

Uppföljning av konstaterade brister har främst skett under kommuniseringstiden i samband med att verksamhetsutövaren skickat in efterfrågade uppgifter som visat på att åtgärder har vidtagits.

Se tabell i bilaga 1 för mer ingående uppgifter om vilka brister som följts upp vid årets tillsyn jämfört med föregående tillsynsbesök för respektive verksamhet.

Information om uppdateringar i Avfallsförordningen

Under 2020 har uppdateringar skett av Avfallsförordningen (2020:614) och nya bestämmelser har tillkommit gällande anteckningsskyldighet och rapportering av farligt avfall, varpå information angående detta också har skett vid respektive tillsynsbesök.

En utökad anteckningsskyldighet började gälla fr om den 1 augusti i år och berör alla verksamheter som producerar, transporterar, samlar in, behandlar samt mäklar eller handlar med farligt avfall. Från och med den 1 november 2020 behöver samtliga verksamhetsutövare dessutom rapportera in sina antecknade uppgifter om det farliga avfall som uppkommer inom den egna verksamheten till ett nytt digitalt avfallsregister hos Naturvårdsverket. Förändringarna grundar sig i att Sverige behöver ha bättre kontroll på sitt farliga avfall och uppgifterna ska därför finnas tillgängligt i ett nationellt avfallsregister.

Slutsatser

De slutsatser som kan dras från utförd tillsyn är att miljö- och bygglovsnämndens tillsyn behövs för att uppmärksamma verksamhetsutövarna om de kontroller respektive förbättringsåtgärder som behöver utföras inom respektive verksamhet. Vi anser att det är viktigt att verksamhetsutövarna förstår sitt ansvar i att skydda miljön genom att utföra nödvändiga förbättringsåtgärder i form av tekniska lösningar och införande av rutiner för att minimera sina utsläpp. Precis som föregående år anser vi att arbetet med att ställa krav på verksamheternas egenkontroll avseende skötsel och drift av oljeavskiljare samt kontroll och uppföljning av halter i utgående vatten från verksamheternas tvättanläggningar som viktigt och behöver prioriteras även framöver.

Fortsatt informationsarbete om de förändringar som skett i Avfallsförordningen kommer ske även fortsättningsvis, varpå kontroll avseende hantering, anteckningsskyldighet och vidare rapportering till det nya nationella avfallsregistret även kommer ske framöver.

Camilla Waldem
miljöinspektör

Bilaga 1. Tabell som synliggör vilka brister som följts upp vid årets tillsyn jämfört med föregående tillsynsbesök för respektive verksamhet.

Noterade brister som följts upp i samband med utförd tillsyn 2020	Brister föregående tillsynsbesök (2017)
Verksamhet 1	
Inga.	<ul style="list-style-type: none"> - Farligt avfall: anteckningar uppkomna mängder och avfallsslag, märkning av behållare, rutiner för transport. - Rutiner för kontroll av larm oljeavskiljare.
Verksamhet 2	
Inga.	<ul style="list-style-type: none"> - Oljeavskiljare: Protokoll för senast utförda kontroll/besiktning, rutiner för regelbunden kontroll. - Aktuell VA-ritning för anläggningen. - Farligt avfall: Anteckningar uppkomna mängder och avfallsslag, transportdokument ska finnas tillgängligt hos verksamheten. - Kemikalier: Invallning, märkning behållare.
Verksamhet 3	
<ul style="list-style-type: none"> - Oljehaltigt slam ska hanteras som farligt avfall och transporteras av företag som har tillstånd för transport av farligt avfall. - Absorptionsmedel ska införskaffas i händelse av spill/läckage samt kärl för förbrukat absorptionsmedel. - Redovisa uppgifter om ålder på oljeavskiljare för att klargöra när nästa s.k. 5-års kontroll senast ska utföras. 	<ul style="list-style-type: none"> - Rutiner för skötsel och kontroll av oljeavskiljare. - Förhöjd zinkhalt i utgående tvättvatten.
Verksamhet 4	
<ul style="list-style-type: none"> - Invallning kemikalier. - Journalföring för antal tvättar som utförs. - Miljömärkning tvättschampo. 	<ul style="list-style-type: none"> - Journalföring över antal tvättar som utförs. - Säkerhetsdatablad kemikalier. - Märkning av behållare för farligt avfall. - Absorptionsmedel. - Oljehaltiga trasor ska sorteras som farligt avfall. - Brister i journalföring farligt avfall.
Verksamhet 5	
<ul style="list-style-type: none"> - Säkerhetsdatablad kemikalier. - Rutin för funktionskontroll av larm till oljeavskiljare. 	<ul style="list-style-type: none"> - Uppdatering säkerhetsdatablad. - Redovisning senaste besiktningsprotokoll/kontrollrapport oljeavskiljare.
Verksamhet 6	
<ul style="list-style-type: none"> - Invallning kemikalier. - Hantering farligt avfall (filter lackbox) - Märkning av behållare för farligt avfall med uppgifter om innehåll. - VOC-rapport för föregående år (2019). 	<ul style="list-style-type: none"> - Förhöjda zinkhalter i utgående tvättvatten. - Rutin för journalföring av antal tvättar som utförs. - Uppdatera skötselinstruktion oljeavskiljare med avseende på journalföring. - Märkning av behållare för farligt avfall. - Rutin golvscurvatten.
Verksamhet 7	
<ul style="list-style-type: none"> - Uppgifter om befintlig oljeavskiljare med avseende på typ och klassning. - Aktuella VA-ritningar för anläggningen. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ordna tät och regnskyddad förvaring för elektronikavfall. - Märkning av behållare för kemikalier. - Intyg över ansvar och rådighet för oljeavskiljare.

Verksamhet 8

<ul style="list-style-type: none"> - Protokoll från senast utförda kontroll av oljeavskiljare (2017). - Rutin för kontroll av larm till oljeavskiljare.	<ul style="list-style-type: none"> - Anteckningar över uppkomna mängder och avfallsslag farligt avfall. - Kontroll/besiktning oljeavskiljare. - Besiktning cistern. - Rutiner för tömning oljeavskiljare - Certifiering köldmedia.
--	---